

o čemž by svědčily stoupající počty divoké zvěře ve městech. Ve zvířecí říši se už rozneslo, že právě tam vznikla jakási ochranná zóna. Zastavěné areály skutečně patří k takzvaným klidovým okrskům, kde je lovení zakázáno. Berlín, Mnichov či Hamburg se tak od národních parků liší pouze zástavbou. V předzahrádkách divočáci, které nelze odehnat, rozhrabávají záhonky tulipánů, lišky si hloubí nory podél silničních svahů, myšvalové se utulně zabydlují v garážích a na půdách – zvířata se uprostřed naší civilizace cítí „jak prasata v žitě“. Jestliže se nám asfalt a šedé bloky domů zdají být od přírody na hony vzdálené, zvířecí oči v nich vidí skalnatý terén, kde mají vrcholky hor zvláštní kubický tvar. Městské revíry se stále více proměňují v ekologické klenoty. Berlín má kupříkladu se stovkou parů, využívajících mladé, jeden z největších výskytů jestřábů. Tito ptáci hnizzí v městských parcích, odkud pořádají lovy na králičky a holuby. Sám jsem pozoroval nedaleko Braniborské brány lišku, jak si tam v klidu pochutnávala na odhozeném buřtu s kari omáčkou.

Takovou blízkost ne každý městský člověk dobré snáší. Jedna stará dáma se mi svěřila, že má strach, když se před jejími dveřmi na terasu objeví liška. V hlavě okamžitě výstražně zablikají pojmy jako vzteklinha či liščí tasemnice a pokazí tak vlastně nádherný přírodní zážitek. Nebezpečí, které od divokých zvířat vychází, má přitom svoje meze. Vzteklinha byla vymýcena už před mnoha lety a liščí tasemnice, alespoň v přírodě, je spíš vzácná. Jak probíhá infekční řetězec od myší k lišce a jak problematický je liščí trus, jsem už zmínil. Pokud pes sežere infikovanou myš (a psů, kteří loví myši je mnoho!), vyloučí ve svých exkrementech i mnoho tisíc vajíček. Když se pak olizuje, mohou se vajíčka, malinka jako zrnka prachu,

z jeho srsti rozšířit po bytě. Nebezpečnější nežli liška je tudíž vlastní pes, pokud ho pravidelně neodčervujeme. Hrozby z divočiny možná tolík zveličujeme i proto, že se jinak už není čeho bát. Potřebuje snad archacký systém našich instinktů něco „nebezpečného“, aby se odreagoval?

U divokých prasat vypadá situace trochu jinak, když mají selata. Jeden známý z Berlina-Dahlemu mi vyprávěl, že se pak ani hlasitým tleskáním nedala vyhnat ze zahrady, a žádná další možnost neexistuje.

Luňák, veliký travní pták, je dalším druhem, který vyhledává blízkost člověka a dokonce v tomto směru má jakési svoje preference. Dříve byli tito ptáci loveni a pro následování, avšak od té doby, co je chráněni, rádi zůstávají ve společnosti lidí, hlavně traktorových, kteří vlastní traktor. Když se v létě kosi louky, luňáci profitují z práce zemědělců, protože těžké stroje nejenže sekají trávu, ale zároveň pomáhají na onen svět četným myším a dalším malým zvířátkům. To nezní hezky, ani to není dobré, avšak luňák tak v pravém slova smyslu přijde k hotovému. Jakmile se tedy na obzoru objeví traktor a započne s prací, můžeme v obci Hümmel objevit i tyto majestátní ptáky. Se svým rozpětím křídel, dosahujícím až 160 centimetrů, plachtí v hloubkovém letu a soustředěně hledají přejeté myši či rozdrocená srnčata.

Nepříliš vitané jsou kuny, ačkoliv se jedná o vyloženě krásná zvířata. Protože se v zastavěných oblastech neloví a i v lese se dříve obvyklé nastražování pastí velice omezilo, strach z člověka do značné míry ztratil. Když jsme odchovali osířelou kunu, která se trpělivě nechávala hladit a vydávala přitom jakési mručení – úplně jako předoucí kočka na vrcholu blaha. Drobček nejprve dostával krmivo z plechovky, avšak v rámci přípravy